

Til lovforslag nr. L 18. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 27. maj 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Finansiering og ydelser for 2.-5. ledighedsdag, omlægning af dagpengeugen, bidrag for beskæftigelse med supplerende dagpenge, rådighedsforpligtelsen, dagpengeret ved støttet arbejde, nedsættelse af medlemsbidraget m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Som bilag til denne betænkning optrykkes forligsaftalen af 17. maj 1991 mellem regeringen, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Arbejdsløsheds-kassen for Selvstændige Erhvervsdrivende,
Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke,
Byggeriets Arbejdsgivere,
Centralforeningen af Hotelværter og Restauratører i Danmark,
Danmarks Havfiskeriforening,
Danmarks Journalistforbund,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Fiskeriforening,
Danske Husmandsforeninger,
De Danske Landboforeninger,
Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening,
Fiskernes Forbund,
Fiskeriafhængige kommuner,
Hovedstadens Reservetjenerklub,
Håndværksrådet,
Kommunernes Landsforening,
Københavns Amts Tjenerforening,
Landsudvalget for Vikarordninger,

Praktiserende Arkitekters Råd,
Restaurations- og Bryggeriarbejder Forbundet og
Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA).

Arbejdsministeren har stillet ændringsforslag og et mindretal har stillet er underændringsforslag til et af disse ændringsforslag. Der henvises herom til de ledsagende bemærkninger.

Arbejdsministeren har over for udvalget udtalt, at de bestemmelser i den gældende rådighedsbekendtgørelse, der vedrører pligt til løbende at udfylde et jobsøgnings-skema, vil blive ophævet sammen med ændringerne i rådighedsreglerne i øvrigt pr. 1. oktober 1991.

I forbindelse hermed vil der efter forhandling med Landsarbejdsnævnet blive fastsat nye retningslinier om grundlaget for arbejdsløsheds-kassernes vurdering af, hvorvidt et medlem er aktivt arbejdssøgende.

Arbejdsministeren har med hensyn til lovforslagets nr. 27 vedrørende arbejdsmarkedsstatistik over for udvalget desuden bekræftet, at der alene vil være tale om relevante oplysninger til brug for arbejdsmarkedsstatistikken, og at der er tale om oplysninger, der naturligt knytter sig til de oplysninger, som indgår i arbejdsløsheds-kassernes administration af forsikringssystemet.

Arbejdsministeren har endvidere tilkendegivet, at såvel Arbejdsløhedskassernes Samvirke som Landsarbejdsnævnet vil blive inddraget i udarbejdelsen af de nærmere regler på området.

Arbejdsministeren har til udvalget oplyst, at gebyret for behandling af tvivlsspørgsmål om dagpengegodtgørelse vil blive fastsat og fastholdt i overensstemmelse med forligsaftalen af 17. maj 1991 mellem regeringen, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, hvorefter gebyret skal udgøre 100 kr.

Arbejdsministeren har endelig udtalt, at efter hans opfattelse bør spørgsmålet om ændringer i niveauet for gebyrets størrelse, når der bortses fra naturlige justeringer som følge af pris- og lønudviklingen, forelægges for Folketinget som lovforslag.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag og vil stemme imod det stillede underændringsforslag.

Et flertal inden for flertallet (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) udtaler følgende:

Aftalen af 17. maj 1991 mellem Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Det Radikale Venstre om uddannelse og aktivering indebærer positive løsninger på de mest påtrængende uddannelses- og dagpenge-spørgsmål.

Gennem de midler, der tilvejebringes ved provenu fra henholdsvis afskaffelsen af tilskud til arbejdsskadeforsikring og ændringer af dagpengereglerne, finansieres et betydeligt antal uddannelsespladser og en påtrængende udvidelse af arbejdsmarkedsuddannelserne. Samtidig finansieres en ekstra indsats via UTB-ordningen og en tiltrængt styrkelse af arbejdsformidlingen, således at antallet af årsværk bringes op på niveau – som angivet i finansloven for 1991, svarende til 1733 årsværk – der herefter forudsættes at kunne løse alle vejlednings- og serviceopgaver (3 måneders samtaler m.v.), som forudsat i ATB/UTB-lovgivningen, således at ledige lønmodtageres rettigheder er sikret fuldt ud.

Samtidig sikres aftalen igennem den indtægtsdækkede virksomhed i arbejdsmarkedsuddannelserne, og tilførelsen af øgede midler (jf. aftalens bilag 2) kommer uddannelsesinstitutionernes udvidede kapacitet til gode, uden at de lediges uddannelsesrettigheder ændres.

Socialdemokratiet konstaterer med tilfredshed, at det er lykkedes via dagpenge(reform)forhandlingerne at fremskaffe et betydeligt antal uddannelsespladser, som kan sikre målsætningen bag firepartsdraftelserne.

Socialdemokratiet konstaterer også med tilfredshed, at det er lykkedes at skabe forståelse for, at også de uddannelsesmæssigt svage unge skal have uddannelsesmuligheder gennem arbejdsmarkedsuddannelsessystemet, som er sikret med forøgelsen af de 20.800 elevugepladser i 1991, og som vil blive iværksat senest den 10. juni 1991, hvor Uddannelsesrådet træder sammen.

Socialdemokratiet konstaterer også med tilfredshed, at det er lykkedes at skabe flertal for, at ændringerne omkring A-kasselovgivningen ikke måtte betyde forringelser for den ledige eller for arbejdsløhedskassernes øvrige medlemmer.

Socialdemokratiet er godt tilfreds med, at opgaven alene har bestået i at få bremsset for arbejdsgivernes utilsigtede brug af dagpenge, hvad enten der er tale om supplerende dagpenge, om hjemsendelser eller om overførsel af unge via kommunernes beskæftigelsesordninger og løntilskudsordninger til passiv forsørgelse via dagpengesystemet.

Der er med dette lovforslag og med de stillede ændringsforslag efter Socialdemokratiets opfattelse knæsat en lang række aktive nyskabelser:

- Kravet om, at parterne ved de kommende overenskomstforhandlinger skal arbejde for, at fuldtidsforsikrede får fuldtidsarbejde, er en af nyskabelserne, som forligsparterne har knæsat og understreget gennem forliget med redueringen af nye tilkomne på supplerende dagpenge, som fremover kun kan få 52 uger med supplerende dagpenge.
- Kravet om en 13-ugers oplæringsperiode på beskæftigelsesprojekter og løntilskudsordninger og revalidering er også, hvis kommunerne vil bruge nyskabelsen i den ånd, som den er tænkt, en nyskabelse, som kan sikre de uddannelsesmæssigt svagt funderede en

kvalitetsforbedret mulighed for fremover at kunne klare sig med andre om fremtidige jobmuligheder.

I øvrigt konstaterer Socialdemokratiet med tilfredshed, at det er lykkedes at fastholde 100 pct. optjeningsret på arbejde uden støtte og i forbindelse med jobtilbud.

Socialdemokratiet konstaterer også med stor tilfredshed, at det er lykkedes at fastholde optjeningskravet på gældende niveau.

Socialdemokratiet konstaterer også med tilfredshed, at det er lykkedes at få knæsat en række nye principper omkring:

- Arbejdsgiverens pligt til skriftligt på lønsedlen eller erklæringen at give et medlem oplysninger om arbejdstimer og udbetalt lør til brug for A-kassernes dagpengeadministration.
- arbejdsgiverens pligt til ved afskedigelse og hjemsendelse at oplyse om, hvor meget der er udbetalt i arbejdsgivergodtgørelse, eller hvorfor der ikke er udbetalt arbejdsgivergodtgørelse.
- Retssikkerheden for lønmodtagerne omkring arbejdsgiverens udbetaling af G-dage.
- Fastslåelsen af, at hvor ansættelsesforholdet er reguleret ved kollektive overenskomster, behandles uoverensstemmelser om dagpengegodtgørelsen ad fagretlig vej.
- Fastslåelsen af, at i alle øvrige tvivlstilfælde kan uoverensstemmelserne indbringes for Arbejdsmarkedets Ankenævn.
- Forenklingen, der er sket med bortfald af jobansøgningsskemaer.

Socialdemokratiet er godt tilfreds med, at det er lykkedes at fastholde forskellen på henvist og anvist arbejde, når det drejer sig om friheden til at kunne sige nej for såvel arbejdsgiver som arbejdstager til et fremtidigt jobsamarbejde.

Socialdemokratiet finder det helt naturligt, at der sker opstramninger på selve det at møde op ved henvist arbejde, så der ikke dannes helt urimelige myter om de arbejdsløse.

Socialdemokratiet konstaterer også med tilfredshed, at A-kasserne får rimelig tid til at aktivere de ledige til at kunne tage rimeligt arbejde, hvilket skal ske efter 12 måneders ledighed inden for de sidste 15 måneder.

Socialdemokratiet konstaterer med tilfredshed, at på trods af en anspændt politisk-økonomisk situation er det lykkedes at få skabt

økonomiske forbedringer for grupper, som før var omhandlet af 80 pct. af højeste dagpenge (dimittendsats). Disse grupper – bortset fra gruppen, der arbejder på fast nedsat tid og uddannelses»dimittenderne« – vil fremover modtage 90 pct. af højeste dagpenge, uanset tidligere indtægtsforhold.

Samlet finder Socialdemokratiet, at de aftalte lovændringer m.v. sikrer en påtrængt ny uddannelsesindsats, en forenkling af dagpenge-reglerne og øget retssikkerhed for lønmodtagerne som vigtige skridt på vejen til en egentlig videregående efteruddannelses- og beskæftigelsesreform for hele arbejdsmarkedet, som Socialdemokratiet anser for at være den næste mest påtrængende og omfattende opgave i såvel arbejdsmarkeds- som uddannelsespolitikken.

Socialdemokratiet skal med disse bemærkninger understrege sin fulde opbakning til lovforslagets vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Det Konservative Folkeparti og Venstres medlemmer af udvalget) ønsker at fremhæve, at der i forligsaftalen er taget hensyn til den problemstilling, som Kristeligt Folkepartis underændringsforslag knytter an til.

KV-partierne ønsker således at understrege den betydning, videreførelsen af overgangsordningen med et maksimalt antal arbejdsgiverbetalte dage har for netop de udsatte brancher. Præcis samme hensyn ligger bag forligsaftalen om at søge etableret en forsikrings- og fondsordning med ikrafttræden den 1. juli 1992.

Et mindretal (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod ændringsforslag nr. 12, 15, 16, 17, 20 og 39 og underændringsforslaget, men kan dog tiltræde de øvrige ændringsforslag.

Mindretallet sagde ved 1. behandling, at det fremlagte lovforslag kunne SF ikke medvirke til.

SF sagde samtidig, at SF var parat til forhandling, for også SF er interesseret i mange flere uddannelsespladser til både de unge og de arbejdsløse.

Også problemerne med korttidsparkering i dagpengesystemet, som en del af arbejdsgivere misbruger, er SF interesseret i at få gjort noget ved. Derfor er der kun én vej at gå for at fremkalde adfærdændring: at pålægge arbejdsgiverne nogle flere dage at betale dagpenge. Denne vej er nu tiltrådt med forligsaftalen, og det er godt.

Uddannelsesindsatsen er ikke imponerende. Der er for få pladser til de arbejdsløse, de ufaglærte og de korttidsuddannede. Uddannelsesindsatsen hviler hovedsagelig på højere uddannelser og mellemlange uddannelser. Der er brug for en langt større indsats for de mest uddannelsessvage med størst vægt på de ufaglærte og kvinderne.

Hovedparten af arbejdsløsheden bæres af kvinder, og også flertallet af langtidsledige er kvinder. Derfor burde der have været gjort en stor indsats for disse.

Såfremt der havde været et flertal, der ville gennemføre solidaritetsbidrag, som alle, der er i arbejde, skulle betale til, ville der, sammen med arbejdsgivertilskuddet, der bortfalder, hvilket alle herinde vidste at SF vil støtte, have været flere midler til rådighed for uddannelser.

Dermed ville der ikke have været grund til at lave alle de mange ændringer i dagpengesystemet, som nu bidrager til større uoverskuelighed.

SF har altid fundet det bedre med lidt arbejde end slet intet, selv om dette medførte, at deltidsarbejdende på fuldtidsforsikring skulle have supplerende dagpenge.

Derfor er SF også modstander af, at der laves den ene stramning efter den anden over for denne gruppe. Gruppen består hovedsagelig af kvinder, der i stedet for efter lovforslaget her bliver nødt til at melde sig som fuldtidsledige.

Det forekommer også at være et meget vigtigt princip i dagpengesystemet, der hermed brydes. Og det er helt uforståeligt, at de borgerlige partier kan gå med til det.

Fremover vil en deltidsarbejdende på fuldtidsforsikring frit kunne vælge efter et års arbejde at blive fuldtidsarbejdsløs. Der indføres regler, efter hvilke lønmodtagerne skal betale 100 kr. i gebyr, hvis de vil anke en sag om, at arbejdsgiverne ikke betaler dem de første to gange dagpenge, altså brugerbetaling i systemet. Der indføres en regel om, at de unge på beskæftigelsesarbejde m.v. ikke kan optjene

dagpengeret de første 3 måneder. Dermed er der sket en opdeling i A- og B-arbejde, som vel var der i forvejen, men som nu forstærkes. Det er de unge og kvinderne, der rammes af dette lovforslag. Det medvirker SF ikke til.

Alt i alt må mindretallet sige, at der er dele af lovforslaget, som vi støtter ved afstemningen over ændringsforslagene, men samlet set er dette et dårligt forlig, som SF derfor indstiller til forkastelse.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, vil stemme imod de stillede ændringsforslag, men kan dog tiltræde underændringsforslaget.

Et *tredje mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, vil hverken stemme for eller imod de øvrige ændringsforslag, som Kristeligt Folkeparti ligesom for lovforslagets vedkommende ikke har haft indflydelse på, men har dog stillet et underændringsforslag, nr. 31, til ændringsforslag nr. 30. Forkastes underændringsforslaget, vil Kristeligt Folkeparti stemme imod ændringsforslag nr. 30.

Kristeligt Folkeparti ønsker et arbejdsløshedskassesystem, som giver økonomisk tryk ved ledighed, men samtidig tilskynder enhver til at påtage sig arbejde. Partiet havde også gerne som tidligere deltaget i arbejdet med at rette fejlene i det nuværende system, men regeringen og de to partier har arbejdet længe bag lukkede døre og til sidst givet andre partier et par dage til at tage stilling til resultatet, og for de sidste ændringsforslags vedkommende kun timer eller minutter. Det er en utilfredsstillende arbejdsform.

Selv om der er en række positive elementer i forligsaftalen, som vil blive kommenteret under 2. behandlingen, er der en så kraftig tendens i forligspakken til at lægge byrderne på virksomhederne, at konkurrenceevnen forringes med yderligere arbejdsløshed til følge. Derfor stemmer Kristeligt Folkeparti imod lovforslaget ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP og KRF):

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(1. og 2. ledighedsdag, supplerende dagpenge, rådighedsforpligtelser, dagpengeret ved støttet arbejde m.v.).«

Til § 1

2) Nr. 2 udgår.

3) Nr. 3 udgår.

4) Nr. 4 udgår.

5) Nr. 5 udgår.

6) Nr. 6 udgår.

7) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 51, stk. 4, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Til et medlem, der er delvis ledig i en uge i forbindelse med påbegyndelse eller ophør af beskæftigelse, udbetales dagpenge for den pågældende uge dog med et fast beløb, der udgør 90 pct. af højeste dagpenge efter § 47.«

8) Nr. 7 udgår.

9) Nr. 8 udgår.

10) Nr. 9 udgår.

11) Nr. 10 udgår.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V og RV):

12) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 55, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Ved deltagelse i beskæftigelsesprojekter og løntilskudsordninger efter lov om kommunal beskæftigelsesindsats og deltagelse i arbejdsoptræning efter lov om social bistand § 43, stk. 8, kan arbejdet i de første 13 uger ikke medregnes.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP og KRF):

13) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»03. § 57, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Dagpenge kan ikke udbetales for ledighedsperioder, hvor medlemmet er berettiget til en dagpengegodtgørelse fra arbejdsgiveren, jf. § 84, medmindre andet følger af regler fastsat af direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen i medfør af § 84, stk. 7.«

14) Nr. 11 udgår.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V og RV):

15) Efter nr. 11 indsættes som nyt nummer:

»04. § 60, stk. 1, affattes således:

»Når et medlem har fået udbetalt nedsatte dagpenge i sammenlagt 52 uger inden for de sidste 70 uger, bortfalder retten til nedsatte dagpenge, indtil medlemmet har haft 26 ugers arbejde med mere end 30 timer i hver uge for 12 måneder.«

16) Efter nr. 11 indsættes som nyt nummer:

»05. § 60, stk. 2 og 3, ophæves.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 2.

17) I den under nr. 12 foreslåede affattelse af lovens § 63 ændres i stk. 2 ordene »har haft 3 måneders sammenhængende ledighed« til: »sammenlagt har haft 12 måneders ledighed inden for 15 måneder«.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP og KRF):

18) Nr. 13 udgår.

19) Nr. 15 udgår.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V og RV):

20) Efter nr. 15 indsættes som nyt nummer:

»06. I § 72, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Ved deltagelse i beskæftigelsesprojekter og løntilskudsordninger efter lov om kommunal beskæftigelsesindsats og deltagelse i arbejdsoptræning efter lov om social bistand § 43, stk. 8, kan arbejdet i de første 13 uger ikke medregnes.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP og KRF):

21) Nr. 16 udgår.

22) Nr. 17 udgår.

23) Nr. 18 udgår.

24) Nr. 19 udgår.

25) Nr. 20 udgår.

26) Nr. 21 udgår.

27) Nr. 22 udgår.

28) Nr. 23 udgår.

29) Nr. 24 udgår.

30) Efter nr. 24 indsættes som nyt nummer:

»07. § 84 affattes således:

»§ 84. Til et medlem betaler arbejdsgiveren ved afskedigelse, hjemsendelse, ophør af opgave- og tidsbestemt akkord og lignende dagpengegodtgørelse for 1. og 2. ledighedsdag. Dagpengegodtgørelsen udgør pr. dag et beløb svarende til højeste dagpengebeløb for en dag, jf. § 47, stk. 1. Ved ledighed på 4 timer eller derunder betaler arbejdsgiveren en dagpengegodtgørelse svarende til halvdelen af højeste dagpengebeløb for en dag. Ved ledighed på over 4 timer betaler arbejdsgiveren fuld dagpengegodtgørelse.

Stk. 2. Arbejdsgiverens forpligtelse indtræder kun, når medlemmet inden for de sidste 4 uger har været beskæftiget hos arbejdsgiveren svarende til fuld overenskomstmæssig arbejdstid i 2 uger.

Stk. 3. Arbejdsgiverens forpligtelse til at udbetale dagpengegodtgørelse bortfalder,

- 1) hvis det godtgøres, at beskæftigelse påbegyndes den efterfølgende arbejdsdag eller der modtages sygedagpenge eller afholdes ferie i tilslutning til arbejdsophøret,
- 2) hvis afskedigelsen væsentligst kan tilregnes medlemmet, eller
- 3) hvis arbejdsophøret skyldes strejke eller lockout på virksomheden.

Stk. 4. Arbejdsministeren kan i helt særlige tilfælde fastsætte regler om, at bestemmelsen

om dagpengegodtgørelse midlertidigt bortfalder ved arbejdskonflikter af større omfang.

Stk. 5. Dagpengegodtgørelsen udbetales sammen med seneste lønudbetaling. Medlemmet har efter anmodning fra arbejdsgiveren pligt til at afgive erklæring på tro og love om kravet i stk. 3, nr. 1.

Stk. 6. Hvis ansættelsesforholdet er reguleret ved kollektiv overenskomst, behandles uoverensstemmelser om dagpengegodtgørelse ad fagretlig vej, jf. § 22 i lov nr. 317 af 13. juni 1973 om arbejdsretten. I andre tilfælde kan tvivlsspørgsmål om dagpengegodtgørelsen indbringes for Arbejdsmarkedets Ankenævn, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om betaling af gebyr for behandlingen af sådanne tvivlsspørgsmål.

Stk. 7. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsnævnet regler om anvendelse af bestemmelserne i stk. 1-3 og kan herunder fastsætte regler om, at dagpengegodtgørelsen kan bortfalde i særlige tilfælde ud over de i stk. 3 nævnte.«

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 30

Af et *mindretal* (KRF), tiltrådt af et *mindretal* (FP):

31) I den under ændringsforslag nr. 30 forelåede nye affattelse af lovens § 84 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Arbejdsministeren kan fritage brancher eller virksomheder, som har særlige vanskeligheder med at regulere arbejdsrytmen på grund af upåvirkelige ydre forhold, for at udbetale dagpengegodtgørelse i et bestemt antal dage pr. år.«

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 5-8.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP og KRF):

32) Nr. 25 udgår.

33) Nr. 26 udgår.

34) Efter nr. 26 indsættes som nyt nummer:
»08. Efter § 90 indsættes:

»§ 90 a. En arbejdsgiver har pligt til skriftligt, f.eks. på lønsedlen, at give et medlem oplysninger om arbejdstimer, udbetalt løn m.v. til brug for administrationen af forsikringssystemet. Ved de i § 84 nævnte situationer skal det oplyses, hvor meget der er udbetalt i dagpengegodtgørelse eller grunden til, at der ikke er udbetalt dagpengegodtgørelse.

Stk. 2. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejdsnævnet fastsætte nærmere regler om anvendelse af bestemmelsen i stk. 1.««

35) Efter nr. 26 indsættes som nyt nummer:

»09. I § 100, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ankenævnet behandler tvivlsspørgsmål om dagpengegodtgørelse, jf. § 84, stk. 6.««

36) Efter nr. 26 indsættes som nyt nummer:

»§ 010. I § 100 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ved behandling af tvivlsspørgsmål, jf. § 84, stk. 6, deltager foruden formanden de i stk. 2, nr. 2 og 3, nævnte medlemmer.«

Stk. 5-9 bliver herefter stk. 6-10.

37) Efter nr. 27 indsættes som nyt nummer:

»011. Efter § 101 indsættes som ny paragraf:

»§ 102. Forsømmer en arbejdsgiver sin pligt til at betale dagpengegodtgørelse efter § 84 eller de pligter, som påhviler ham efter § 90 a, straffes han med bøde.

Stk. 2. Er overtrædelsen i stk. 1 begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af en kommune eller af et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.««

Til § 2

38) Paragraffen affattes således:

»§ 2

§ 1, nr. 03, 05 og 07, dog bortset fra det foreslåede § 84, stk. 6, og nr. 27, træder i kraft den 1. juli 1991. § 1, nr. 1, 01, 02, 04, 12, 14 og 06, træder i kraft den 1. oktober 1991. § 1, nr. 07, for så vidt angår det foreslåede § 84, stk. 6, nr.

08, 09, 010 og 011, træder i kraft den 1. januar 1992.«

Til § 3

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, KF, V og RV):

39) Paragraffen affattes således:

»§ 3

Stk. 1. Bestemmelserne i § 1, nr. 1, 02, 14 og 06, finder anvendelse på medlemmer, der efter 1. oktober 1991 påbegynder arbejde i beskæftigelsesprojekter og løntilskudsordningen efter lov om kommunal beskæftigelsesindsats og arbejdsoptræning efter § 43, stk. 8, i lov om social bistand.

Stk. 2. De i § 1, nr. 04, nævnte 52 uger regnes fra den 1. juni 1991. For medlemmer, der inden 17. maj 1991 har været omfattet af tidsbegrænsningen for nedsatte dagpenge, gælder fortsat tidsbegrænsningen på 78 uger inden for 2 år, længst indtil 1. juli 1993.

Stk. 3. I perioden fra 1. juli 1991 til 30. juni 1993 skal arbejdsgiveren kun betale dagpengegodtgørelse, jf. § 84, for 1. ledighedsdag.

Stk. 4. Arbejdsgiverens forpligtelse til at udbetale dagpengegodtgørelse, jf. § 84, kan til samme medlem højst indtræde 8 gange i perioden 1. juli 1991 til 1. juli 1992.«

Bemærkninger

Til nr. 1-6, 8-11, 18-19, 21-29 og 32-33

Ændringsforslagene indebærer, at følgende elementer i lovforslaget udgår:

- 1) Ændring af reglerne for finansiering og ydelser for 2.-5. ledighedsdag.
- 2) Omlægning af dagpengeugen fra 6 til 5 dage.
- 3) Bidrag fra arbejdsgiveren ved et medlems deltidsbeskæftigelse kombineret med supplerende dagpenge.
- 6) Nedsættelse af medlemsbidraget.

Ændringsforslagene er en følge af forligsaftalen af 17. maj 1991 mellem regeringen, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre om uddannelse og aktivering.

Til nr. 7

For medlemmer med fast nedsat arbejdstid opretholdes satsen på 80 pct. af højeste dagpengebeløb. Som følge af aftalen indføres der til medlemmer, der er delvis ledige i en uge (uden at der er tale om arbejde på fast nedsat tid) en sats på 90 pct. af højeste dagpenge.

Der er tale om følgende grupper:

- løsarbejdere/vikarer
- personer, der enten hjemsendes i ugen eller påbegynder beskæftigelse i ugen efter en hjemsendelse, samt endelig
- personer, der enten afskediges eller påbegynder arbejde i ugen.

Der vil blive tale om et fast beløb, der udgør 90 pct. af højeste dagpenge uden hensyn til medlemmets hidtidige arbejdsfortjeneste.

Til nr. 12 og 20

Som følge af aftalen ændres forslaget om op-tjening af dagpengeret, således at de første 13 uger af deltagelse i beskæftigelsesprojekter og løntilskudsordningen efter lov om kommunal beskæftigelsesindsats samt deltagelse i arbejdsoptræning efter bistandslovens § 43, stk. 8, ikke kan medregnes til arbejdsperioden i § 55, stk. 1, og § 72, stk. 1. Arbejdet i den efterfølgende periode medregnes fuldt ud. Arbejdet i de første 13 uger kan derimod medregnes som arbejde i forbindelse med optagelse. Forslaget får ikke indflydelse på deltagernes mulighed for at blive arbejdsløshedsforsikret, men alene på mulighed for at opfylde arbejdskravet i § 55, stk. 1, og § 72, stk. 1.

Arbejde, hvortil der ydes tilskud efter lov om arbejdstilbud til ledige, medregnes fortsat fuldt ud.

Til nr. 13

Ændringen er en følge af ændringsforslag nr. 30 om udvidelse af arbejdsgiverens forpligtelse til at betale dagpengegodtgørelse fra 1 til 2 dage.

Til nr. 15

Ændringsforslaget indebærer, at den nuværende tidsbegrænsning på 78 uger inden for 2 år ændres til 52 uger inden for 70 uger. Forslagets målgruppe svarer til de grupper, der i dag er omfattet af 78-ugers-reglen.

Retten til nedsatte dagpenge genindtræder, når medlemmet har haft 26 ugers arbejde med mere end 30 timer i hver uge inden for 12 måneder. Medlemmet vil endvidere være berettiget til supplerende dagpenge i enkelte uger med delvis arbejde, når der ikke er tale om arbejde på fast nedsat tid.

Forligsaftalen indebærer, at der skal fastsættes nærmere regler i rådighedsbekendtgørelsen om, at fuldtidsforsikrede medlemmer, hvis ret til supplerende dagpenge er bortfaldet, og som fortsætter hos samme arbejdsgiver med at arbejde på fast nedsat tid, i en periode derefter har ret til at opsiges arbejdet, uden at det får dagpengemæssige konsekvenser.

Der skal endvidere fastsættes regler om, at fuldtidsforsikrede medlemmer, hvis ret til nedsatte dagpenge er bortfaldet, uden at det får dagpengemæssige konsekvenser, kan afvise at overtage arbejde på mindre end 30 timer og heller ikke er pligtige at være aktivt arbejdssøgende til arbejde på mindre end 30 timer.

Til nr. 16

Ændringsforslaget er en følge af forligsaftalen, hvorefter retten til det særlige arbejdstilbud, når medlemmer mister retten til supplerende dagpenge, bortfalder pr. 1. juli 1991. Der vil herefter være ret til uddannelsesydelse, arbejdstilbud, uddannelsstilbud eller iværksætterydelse efter de almindelige regler i lov om arbejdstilbud til ledige.

Til nr. 17

Som følge af forligsaftalen indtræder pligten til at stå til rådighed for rimeligt arbejde, når medlemmet sammenlagt har haft 12 måneders ledighed inden for en periode på 15 måneder.

Det følger endvidere af forligsaftalen, at der skal fastsættes regler i rådighedsbekendtgørelsen om, at et medlem, der henvises til en samtale med en arbejdsgiver, men som uden fyldestgørende grund udebliver fra denne samtale, får 2 ugers karantæne, og at der, hvis der er tale om en sådan udeblivelse 2 gange inden for 12 måneder, statueres manglende rådighed. Hvis et medlem 2 gange inden for 12 måneder afslår et arbejde, der tilbydes som følge af en henvisning, gives der ligeledes 2 ugers karantæne. Hvis et medlem 3 gange inden for 12 må-

neder afslår et sådant tilbud, skal der statueres manglende rådighed.

Forligsaftalen indebærer, at de gældende regler for generhvervelse af dagpengereget, efter at der er statueret manglende rådighed, oprettholdes.

Forligsaftalen indebærer herudover, at rådighedsbekendtgørelsens bestemmelser vedrørende jobansøgningsskema skal bortfalde. Der sker derved ikke ændringer i medlemmets pligt til at være aktivt arbejdssøgende.

Til nr. 30

Med virkning fra den 1. juli 1993 skal arbejdsgiverne betale dagpengegodtgørelse også for 2. ledighedsdag. Dagpengegodtgørelsen fastsættes efter gældende regler i forhold til det antal timer, hjemsendelsen varer. For at forenkle bestemmelsen indføres nu to satser for dagpengegodtgørelsen, idet der ved ledighed på 4 timer eller derunder betales en dagpengegodtgørelse svarende til halvdelen af højeste dagpengebeløb for én dag. Ved ledighed på over 4 timer betales dagpengegodtgørelse for en hel dag.

Beskæftigelseskravet i forbindelse med dagpengegodtgørelsen ændres fra 1 uge inden for de sidste 4 uger til 2 uger inden for de sidste 4 uger. Medlemmer, der ikke opfylder beskæftigelseskravet, har ret til dagpenge fra arbejdsløsheds-kassen, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne for at få dagpenge.

Ved dom (af 10. december 1990, sag nr. 90.324) fra Arbejdsretten er det fastslået, at fagretlig behandling kræver enighed mellem parterne.

For at forbedre medlemmernes retssikkerhed i forbindelse med udbetaling af dagpengegodtgørelse fra arbejdsgiveren foreslås nu indført en bestemmelse om, at fagretlig behandling kan forlanges af den ene part, såfremt ansættelsesforholdet er reguleret ved kollektiv overenskomst. I de tilfælde, hvor ansættelsesforholdet ikke er reguleret ved kollektiv overenskomst indføres en adgang til at indbringe tvivsspørgsmål for Arbejdsmarkedets Ankenævn, hvor arbejdsmarkedets parter er repræsenteret.

Det er aftalt, at der skal betales et gebyr på 100 kr. for behandlingen af sådanne sager, som efterfølgende betales af den part, der ikke får medhold.

Til nr. 31

For nogle brancher og virksomheder er det i praksis ikke muligt at tilrettelægge arbejdet, så hjemsendelser undgås, fordi de på nogle dage er helt eller delvis afskåret fra at arbejde på grund af udefra kommende omstændigheder, som de ikke har nogen som helst mulighed for at ændre.

Man kan hverken lave vejret om eller tvinge fiskene i garnet.

Ændringsforslaget muliggør en retfærdig behandling af f.eks. landbrug og udendørs håndværk og af fiskerihavnenes lossere og de virksomheder, der alene arbejder med frisk fisk.

Selv om en stor del af problemet kan løses med fleksible overenskomster, giver loven de nævnte brancher urimelige vilkår, hvis ikke ændringsforslaget vedtages.

Til nr. 34

For at forbedre medlemmernes retssikkerhed i forbindelse med udbetaling af dagpengegodtgørelse pålægges arbejdsgivere pligt til skriftligt at give medlemmet nødvendige oplysninger om arbejdstimer, udbetalt løn m.v. til brug for administrationen af forsikrings-systemet. Arbejdsgiveren skal endvidere oplyse, hvor meget der er udbetalt i dagpengegodtgørelse, og angive grunden til, at der eventuelt ikke udbetales dagpengegodtgørelse. Det er hensigten, at disse oplysninger skal gives på lønsedlen, hvor dette er muligt.

For at give arbejdsgiverne den fornødne tid til at indrette sig på den nye oplysningspligt, træder bestemmelsen først i kraft den 1. januar 1992.

De nærmere regler om oplysningspligten vil blive fastsat af Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsnævnet.

Til nr. 35 og 36

Ændringsforslagene er en konsekvens af ændringsforslaget under nr. 30, hvorefter der gives mulighed for i de tilfælde, hvor ansættelsesforholdet ikke er reguleret ved kollektiv overenskomst, at indbringe tvivsspørgsmål for Ankenævnet.

Til nr. 37

Arbejdsløshedsforsikringsloven indeholder allerede bødestraf for de arbejdsgivere, der ikke opfylder deres pligter til at give oplysninger til arbejdsløsheds-kassen. Tilsvarende fastsættes der nu bødestraf for ikke at give medlemmerne skriftlig dokumentation for arbejdstimer og udbetalt løn m.v. og for ikke at udbetale en dagpengegodtgørelse, der tilkommer medlemmet efter § 84.

Til nr. 38

Det foreslås, at bestemmelserne om udvidelse af beskæftigelseskravet, 2. ledighedsdag, ophævelse af retten til arbejdstilbud, når retten til supplerende dagpenge er bortfaldet, og forbedring af statistikgrundlag træder i kraft den 1. juli 1991.

Da bestemmelserne om ændret tidsbegrænsning for supplerende dagpenge, ny sats for nedsatte dagpenge i visse tilfælde, arbejde med offentligt tilskud og rådighed forudsætter, at der udarbejdes nærmere regler, foreslås det, at bestemmelserne først træder i kraft den 1. oktober 1991.

Ifølge forligsaftalen træder bestemmelserne om forbedring af medlemmers retssikkerhed i forbindelse med udbetaling af dagpengegodtgørelse først i kraft den 1. januar 1992.

Ved fastsættelsen af ikrafttrædelsestidspunkterne er der taget hensyn til det behov, arbejdsløsheds-kasserne har for tid til at ændre de administrative procedurer, herunder edb.

Til nr. 39

Ad stk. 1

Bestemmelserne om optjening af dagpenge-ret ved arbejde i beskæftigelsesprojekter og løntilskudsordningen efter lov om kommunal beskæftigelsesindsats og arbejdsoptræning efter § 43, stk. 8, finder alene anvendelse på arbejde, der påbegyndes efter den 1. oktober 1991.

Ad stk. 2

Det er aftalt, at de 52 uger tælles fra den 1. juni 1991. Ifølge aftalen skal der tages hensyn til de medlemmer, der ved lovens ikrafttræden har arbejdet på nedsat tid. Alle, der inden tidspunktet for aftalens indgåelse, den 17. maj 1991, modtager nedsatte dagpenge på fast nedsat tid, fortsætter efter de eksisterende regler, dvs. har ret til at modtage nedsatte dagpenge i 78 uger inden for 2 år.

Ad stk. 3

Det foreslås endvidere, at reglen om at arbejdsgiveren skal betale dagpengegodtgørelse for 2. ledighedsdag, først indføres pr. 1. juli 1993.

Ad stk. 4

For at hjælpe særlig udsatte brancher foreslås det, at overgangsordningen forlænges, således at arbejdsgivernes forpligtelse til at betale dagpengegodtgørelse maksimalt kan indtræde 8 gange i perioden 1. juli 1991 til 1. juli 1992.

Aftaleparterne er enige om at søge etableret en forsikrings- eller fondsordning med ikrafttræden 1. juli 1992, hvor staten indskyder 30 mio. kr. i 1992 og 60 mio. kr. pr. år i 1993 og 1994.

Kan forsikrings- eller fondsordningen af tekniske eller andre årsager ikke gennemføres, er der aftalt følgende fastsættelse af overgangsordning indtil ophør pr. 31. december 1994. Perioden 1. juli 1992 til 30. juni 1993 8 gange, 1. juli 1993 til 31. december 1993 8 gange i alt og 1. januar 1994 til 31. december 1994 16 gange i alt.

I overensstemmelse med aftalen vil der i påkommende fald blive tale om fælles lofter for 1. og 2. ledighedsdag efter 1. juli 1993.

I mangel af forsikrings- og fondsordning vil der blive stillet lovforslag om lofterne fra 1. juli 1992.

Jytte Andersen (S) Bakholt (S) Ole Vagn Christensen (S) Poul Erik Dyrland (S)

Hans Jørgen Jensen (S) fmd. Lone Møller (S) Taanquist (S) Lilli Gyldenkilde (SF) nfmd.

Tommy Dinesen (SF) Pia Christmas-Møller (KF) Kai Dige Bach (KF)

Charlotte Antonsen (V) Helge Sander (V) Jørgen Winther (V) Niels Højland (FP)

Lone Dybkjær (RV) Glønborg (KRF)

Centrum-Demokraterne havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag 1

17. maj 1991

Aftale mellem Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Det Radikale Venstre om uddannelse og aktivering

Der er enighed om en styrkelse af uddannelses- og aktiveringsindsatsen samt om forslag til finansiering af denne indsats. Ændringer af dagpengereglerne skal tillige ses som led i en ønskelig modernisering og forenkling af arbejdsmarkedspolitikken.

1. Oprettelse af ekstra uddannelsespladser

På uddannelsesområdet gennemføres de pladsudvidelser for perioden 1991-1992 som fremgår af bilag 1, svarende til 10.155 pladser i 1991 og 11.290 pladser i 1992 samt 2.080 kursusuger i 1991 og 4.960 kursusuger i 1992 på arbejdsmarkedsuddannelserne, svarende til henholdsvis 20.800 og 49.600 elevuger.

Uddannelsespladserne fordeles i 1991 med 5.000 til ungdomsuddannelserne, 2.405 til korterevarende videregående uddannelser og 2.750 til længerevarende videregående uddannelser. I 1992 er den tilsvarende fordeling 5.300 pladser på ungdomsuddannelserne, 2.940 pladser på de korterevarende videregående uddannelser og 3.050 pladser på de længerevarende videregående uddannelser.

Derudover er der afsat en »pladspulje« på 154 mio. kr. i 1991 og 198 mio. kr. i 1992. Heraf afsættes i 1991 en reserve på 75 mio. kr. samt 25 mio. kr. til godtgørelser til arbejdsmarkedsuddannelser i forbindelse med øget indtægtsdækning, således at den samlede merbevilling udgør 100 mio. kr. i 1991, jf. bilag 2. Aftalen indbærer ved en gennemsnitlig kursusspris, at antallet af kursusuger forhøjes med 2.080 i 1991, svarende til 20.800 elevuger.

I 1992 afsættes hele puljen på 198 mio. kr. samt 50 mio. kr. til godtgørelse til arbejdsmarkedsuddannelser i forbindelse med øget indtægtsdækning, således at den samlede merbevilling i 1992 udgør 248 mio. kr., hvilket ved en gennemsnitlig kursusspris giver en forøgelse af

antallet af kursusuger med 4.960 i 1992, svarende til 49.600 elevuger.

Med henblik på fastlæggelse af midlernes endelige fordeling høres Uddannelsesrådet, hvorefter den endelige fordeling aftales.

Opstår der uforudsete merudgifter ved de aftalte ekstra uddannelsespladser, som ikke kan dækkes ved brug af den øvrige del af puljen, inddrages tillige den forlods afsatte reserve til arbejdsmarkedsuddannelserne efter aftale mellem parterne.

Fordelingen af pladserne tilpasses de uddannelsessøgendes ønsker og deres beskæftigelsesmuligheder.

Der er enighed om, at der tilvejebringes fuld finansiering af de nye uddannelsespladser. Finansieringen hidrører fra det dagpengeprovenu, der opnås i aftalen, samt gennem midler, der tilvejebringes ved et provenu fra afskaffelsen af tilskud til arbejdsskadeforsikringen.

2. Styrket beskæftigelsesindsats for unge under 25 år m.v.

L 15 fastholdes med hensyn til

- a. Udvidelse af ungdomsydelsesordningen til at omfatte de 20-årige kontanthjælpsmodtagere. Der afsættes på årsbasis 90 mio. kr. hertil.

Det forudsættes, at kommunernes aktive-ringstilbud i forbindelse med ungdomsydelsesordningen er af god kvalitet. Tilbudet gives ud fra en vurdering af de unges beskæftigelses- og uddannelsesmæssige forudsætninger.

Tilbudet kan sammensættes som en kombination af beskæftigelse og uddannelse i hele aktiveringsperioden. Kommunerne forudsættes at have et fleksibelt beredskab. Dette indebærer, at kommunerne skal være opmærksomme på at benytte *alle* bestående muligheder for beskæftigelse og uddannelse

Bilag til bet. o. lovf. vedr. arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

i lovgivningen omkring aktivering af unge, herunder reglerne i lov om kommunal beskæftigelsesindsats.

- b. Skærpe af indtægtskravet fra 3 måneder til 12 måneder ved fritagelse fra den særlige ungeydelse. De 21-22-årige er undtaget fra denne regel, indtil aktiveringspligten for de 21-24-årige iværksættes, jf. nedenfor.

Parterne er enige om, at der i efteråret 1991 skal søges gennemført en pligt til aktivering af de 21-24-årige.

3. Fremrykning af uddannelsesydelse til unge under 25 år

L 20 ændres, således at bemyndigelsesbestemmelsen i lov om arbejdstilbud til ledige udvides og herefter bliver følgende: »Arbejdsministeren kan efter forhandling med undervisnings- og forskningsministeren bestemme, at visse uddannelser ikke giver ret til uddannelsesydelse, samt at uddannelsesydelsen ikke kan fås til visse uddannelsesaktiviteter i forlængelse af afsluttede uddannelser.«

Baggrunden for ændringsforslaget er, at uddannelsesydelsen åbner mulighed for utilsigtet brug af dagpengesystemet i forbindelse med de nye bacheloruddannelser, idet bacheloruddannede i praksis vil have gode muligheder for at tilrettelægge et forløb, hvor kandidatgraden tages på en kombination af dagpenge og uddannelsesydelse.

En bachelorgrad opnås ved gennemførelse af de første 3 år af en kandidatuddannelse. En bacheloruddannelse kan således være identisk med de første 3 år af en kandidatuddannelse.

Eksempelvis kan nævnes, at de humanistiske og naturvidenskabelige universitetsuddannelser nu er opdelt i en 3-årig bacheloruddannelse og en 2-årig overbygningsuddannelse, ligesom HA-uddannelsen, der er 1. del af cand. merc., er at betragte som en bacheloruddannelse.

Bachelorgraden vil således være et naturligt tidspunkt, hvor den studerende vil kunne forlade uddannelsen. Bacheloruddannelserne sigter således dels mod beskæftigelse og dels mod fortsatte studier.

Inden arbejdsministeren udmønter bemyndigelsen, skal der være enighed blandt forligspartierne, som ligeledes er enige om, at studerende, der har afsluttet en del af deres uddannelse, ikke skal kunne bruge dagpengesyste-

met som en slags sabbatordning, indtil studiet genoptages.

Aftaleperioden for dette punkt er frem til 1. januar 1993 samtidig med udløbet af ATB/UTB-forliget i øvrigt.

4. Styrkelse af UTB-indsatsen

For resten af 1991 og 1992 afsættes i alt 80 mio. kr. til styrkelse af UTB-indsatsen. Det eksisterende UTB/ATB-forlig udløber som aftalt 1. januar 1993.

5. En 2½-årig rammeaftale for arbejdsformidlingen

For at styrke serviceniveauet over for de uddannelses- og arbejdssøgende samt for at udbygge virksomhedskontakten indgås en 2½-årig bevillingsaftale om arbejdsformidlingen, hvor arbejdsformidlingen tilføres i alt 110 mio. kr. i offentlige merudgifter.

Formålet med merbevillingen er at sikre, at arbejdsformidlingen på effektiv vis kan medvirke i løsningen af arbejdsmarkedets strukturproblemer.

Pengene bruges bl.a. til at styrke indsatsen med hensyn til vejledning m.v. og formidling af arbejde og uddannelse i forbindelse med ATB/UTB-ordningen.

Med udgangspunkt i det personaleforbrug (1.733 årsværk), der er opført på finansloven for 1991 (opgjort ved lønsom), holdes bemandingen uændret i 1992 og 1993, idet der dog kan korrigeres for sædvanlig produktivitet.

6. Udvidelse af arbejdsmarkedsuddannelserne gennem øget indtægtsfinansiering af aktiviteten

Som udbygning på eksisterende regler om indtægtsdækket virksomhed og virksomhedstilpassede kurser indføres nye områder for indtægtsfinansieret meraktivitet. Provenuet fra den øgede brug af indtægtsfinansiering af uddannelsesaktiviteten bruges til etablering af yderligere uddannelsespladser på arbejdsmarkedsuddannelserne samt administration.

L 19 fastholdes uændret, idet bemyndigelsesbestemmelsen anvendes til:

- Der indføres et afmeldegebyr på 2.000 kr. for virksomhedstilmedte kursister, der ikke er mødt frem på første kursusdag.
- Virksomhedsbetaling på certifikatkurser. Gebyr på mellem 500 og 2.000 kr. pr. certifikat.

- c. Supplerende betaling ved meget dyre kurser.
- d. Der indføres ikke generel betaling på de kompetencegivende arbejdsmarkedsuddannelser.

De nærmere regler vedrørende pkt. a-c drøftes med Uddannelsesrådet.

I forbindelse med ovennævnte gebyrer præciseres, at ledige fortsat efter gældende regler kan deltage i disse kurser uden betaling.

7. Hjemsendelse

- a. L 18's bestemmelser vedrørende hjemsendelse og kontingentnedsættelse udgår. Dagpengeugen fastholdes på 6 dage, og hjemmelen til at afkræve statistiske oplysninger til brug ved udarbejdelsen af arbejdsløshedsstatistikken ajourføres.
- b. Antallet af *arbejdsgiverbetalte ledighedsdage* udvides med 1 dag pr. 1/7 1993.
- c. For at *lette arbejdsgiverne* i forbindelse med det lovfæstede udløb af den eksisterende overgangsordning pr. 1. juli 1991 videreføres overgangsordningen med et loft på arbejdsgivernes betaling af dagpengegodtgørelse, således at der maksimalt skal betales 8 gange i perioden 1. juli 1991-30. juni 1992.

Forligspartierne er enige om at søge etableret en forsikrings- eller fondsordning med ikrafttræden 1. juli 1992, hvor staten indskyder 30 mio. kr. i 1992 og 60 mio. kr. pr. år i 1993 og 1994.

Kan forsikrings- eller fondsordningen af tekniske eller andre årsager ikke gennemføres, forlænges overgangsordningen med yderligere 8 gange fra 1. juli 1992 til 30. juni 1993. Pr. 1. juli 1993 udvides overgangsordningen i givet fald til også at omfatte 2. ledighedsdag. Der indføres et fælles loft for 1. og 2. ledighedsdag.

Det fælles loft indebærer, at arbejdsgiverne maksimalt skal betale 8 dagpengegodtgørelser i perioden 1. juli-31. december 1993 og 16 dagpengegodtgørelser i 1994. Herefter ophører overgangsordningen.

Arbejdsministeriet gennemfører en undersøgelse af virkninger af den nuværende overgangsordning.

- d. *Beskæftigelseskravet* i forbindelse med arbejdsgivernes dagpengegodtgørelse for første ledighedsdag udvides fra 1 uge inden for

de sidste 4 uger hos samme arbejdsgiver til 2 uger pr. 1. juli 1991.

- e. Det fremgår af arbejdsløshedsforsikringslovens § 84, stk. 1, at den arbejdsløshedsforsikrede lønmodtager har et *retskrav* på dagpengegodtgørelse fra arbejdsgiveren ved 1. ledighedsdag.

For at forbedre lønmodtagernes *retssikkerhed* i forbindelse med udbetaling af dagpengegodtgørelse fra arbejdsgiveren indføres en adgang til at indbringe tvivlsspørgsmål for en administrativ myndighed under Arbejdsministeriet. Der indføres samtidig et gebyr på 100 kr. for behandling af sådanne sager, som efterfølgende betales af den part, der ikke får medhold.

Der skabes lovhjælp til at idømme bødestraf for arbejdsgivere, der ikke opfylder deres forpligtelse til at udbetale dagpengegodtgørelse.

Den gældende bestemmelse i arbejdsløshedsforsikringslovens § 84, stk. 6, der forudsætter, at parterne skal være enige om en fagretlig behandling, erstattes med følgende bestemmelse: »Hvis ansættelsesforholdet er reguleret ved kollektiv overenskomst, afgøres uoverensstemmelser om dagpengegodtgørelse ad fagretlig vej, jf. § 22 i lov nr. 317 af 13. juni 1973 om Arbejdsretten.«

- f. Arbejdsløshedsforsikringslovens § 91 ændres, således at det sikres, at lønmodtagerne modtager de fornødne lønoplysninger om arbejdstimer, udbetalt løn m.v. til brug for arbejdsløsheds-kassernes dagpengeberegning. Ved afskedigelse og hjemsendelse skal oplyses, om og hvor meget der er udbetalt i arbejdsgivergodtgørelse, og hvis det ikke er tilfældet, skal grunden hertil anføres.

Arbejdsgiverne pålægges fra 1. januar 1992 at give lønmodtagerne disse oplysninger på en skriftlig erklæring, f.eks. på den sidste lønseddel.

De nærmere regler fastsættes af direktøren for arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsnævnet.

- g. Medlemmer, der ikke opfylder beskæftigelseskravet, har ret til dagpenge fra a-kassen, hvis de i øvrigt opfylder betingelsen herfor.
- h. Ved afskedigelser, hjemsendelser, ophør af opgave- og tidsbestemt accord og lignende, hvor ledigheden er på over 4 timer, betaler arbejdsgiveren en dagpengegodtgørelse

svarende til højeste dagpengebeløb for en dag. Hvis ledigheden er på 4 timer eller derunder, betaler arbejdsgiveren en dagpengedtgørelse svarende til halvdelen af højeste dagpengebeløb for en dag.

8. Supplerende dagpenge

L 18 ændres som følger:

- a. Forslagets målgruppe er personer, der arbejder på fast nedsat tid eller i turnusordninger, og svarer således til de grupper, der i dag omfattes af 78-ugers-reglen.
- b. Bemyndigelsen i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., hvorefter direktøren for arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsnævnet fastsætter nærmere regler om, hvilke persongrupper der er undtaget fra tidsbegrænsningen for supplerende dagpenge, opretholdes uændret.
- c. Den nuværende 78-ugers-regel i forbindelse med udbetaling af supplerende dagpenge ændres til en 52-ugers-regel.
- d. Et fuldtidsforsikret medlem, hvis ret til supplerende dagpenge på fast nedsat tid er bortfaldet, kan uden dagpengemæssige konsekvenser afvise at overtage arbejde på mindre end 30 timer og er heller ikke pligtig til at være aktivt arbejdssøgende til arbejde på mindre end 30 timer.
- e. Ordningen er for så vidt angår dagpengeberettigelsen uændret og indebærer bl.a., at når et medlem har fået udbetalt nedsatte dagpenge i sammenlagt 52 uger inden for de sidste 70 uger, bortfalder retten til nedsatte dagpenge, indtil medlemmet har haft 26 ugers arbejde med mere end 30 timer i hver uge inden for 12 måneder.
- f. Ledige, der har fået supplerende dagpenge i 52 uger inden for 70 uger, vil efter periodens udløb have ret til uddannelsesydelse, arbejdstilbud, uddannelsestilbud eller iværksætterydelse efter de almindelige regler i lov om arbejdstilbud til ledige, det vil sige, at de særlige regler om ret til arbejdstilbud efter 78-ugers-reglen bortfalder.
- g. Et fuldtidsforsikret medlem, hvis ret til supplerende dagpenge er bortfaldet, og som fortsætter med at arbejde på fast nedsat tid (uden supplerende dagpenge), har ved ledighed uden karantæne ret til dagpenge som fuldtidsforsikret på det hidtidige

grundlag, forudsat at medlemmet er tilmeldt AF som arbejdssøgende til arbejde på fuld tid.

- h. Et fuldtidsforsikret medlem, hvis ret til supplerende dagpenge bortfalder, kan uden dagpengemæssige konsekvenser opsiges arbejdet og modtage dagpenge som fuldtidsforsikret.
- i. Der bør tages hensyn til de medlemmer, der ved lovens ikrafttrædelse har arbejde på nedsat tid i længere tid. Det sker ved, at forslaget omfatter alle medlemmer på fast nedsatte dagpenge. Reglen om de 52 uger træder i kraft 1. juni 1991. Alle, der inden tidspunktet for aftalens indgåelse modtager supplerende dagpenge på fast nedsat tid, fortsætter efter de eksisterende regler, dvs. har ret til at modtage supplerende dagpenge i 78 uger inden for 2 år. Med hensyn til arbejdstilbud m.v. overgås der dog pr. 1. juli 1991 til de nye regler.
- j. Som led i den moderne personalepolitik i den offentlige sektor tilstræbes det, at deltidsstillinger besættes med personer, der ønsker deltidsarbejde.

Det henstilles kraftigt til arbejdsmarkedets parter – såvel i den offentlige som den private sektor – forud for forhandlingerne af en ny overenskomst i 1993, at der gennem omlægning opnås en stillingsstruktur på arbejdsmarkedet, således at fuldtidsstillinger i videst muligt omfang tilbydes personer, der ønsker fuldtidsjob, og deltidsstillinger i videst muligt omfang udbydes til personer, der ønsker deltidsbeskæftigelse.

9. »Skæve uger«

Til et medlem, der er ledigt på grund af en af de i § 84, stk. 1, nævnte situationer (afskedigelse, hjemsendelse, ophør af opgave- og tidsbestemt akkord og lignende), ydes dagpenge fra arbejdsløsheds-kassen for den pågældende uge med et beløb på 90 pct. af den maksimale dagpengesats.

Ved beregning af dagpenge til personer, der arbejder på fast nedsat tid benyttes fortsat en sats på 80 pct. af den maksimale dagpengesats. Det henstilles til arbejdsløsheds-kasserne at være opmærksomme på at modvirke eventuelt utilsigtet brug af den høje dagpengesats ved sagsbehandlingen af dagpengekortet til personer, der arbejder på fast nedsat tid.

Ved dagpenge til dimittender anvendes 80 pct.-satsen ligeledes fortsat.

10. Oplæringsperiode

Arbejdsløshedsforsikringslovens arbejdskravsbetingelser ændres for deltagere i beskæftigelsesprojekter, løntilskudsjob og revalideringsforløb gennem indførelse af en oplæringsperiode. Det betyder, at de første 13 uger af hver projektperiode tæller 0 pct. i relation til arbejdskravet (26-ugers-reglen). Arbejdet i den efterfølgende projektperiode tæller 100 pct. i relation til arbejdskravet. Der skabes samtidig mulighed for, at tilsvarende regler også vil gælde for arbejdsoptræning efter bistandslovens § 43, stk. 8.

Beskæftigelsen skal tælle 100 pct. i relation til optagelseskravet (300 timer inden for 10 uger). Forslaget får derfor ikke indflydelse på deltagernes mulighed for at blive arbejdsløshedsforsikret, men alene på muligheden for at opfylde arbejdskravsbetingelserne.

11. Ændring af rådighedsregler

L 18 ændres som følger:

- a. For forsikrede medlemmer, der har været ledige i 12 måneder inden for 15 måneder, kan de pågældende anvises til rimeligt arbejde. Reglerne for passende og rimeligt arbejde er i øvrigt uændrede.
- b. Der gennemføres en sidestilling af sanktionerne mellem anvist og henvist arbejde i de tilfælde, hvor den ledige uden fyldestgørende grund *udebliver* fra samtale med en arbejdsgiver.

Hvis medlemmet uden fyldestgørende grund 2 gange inden for 12 måneder har *afslået* henvist arbejde, får medlemmet 2 ugers karantæne. Hvis medlemmet 3 gange inden for 12 måneder har afslået henvist arbejde, skal der statueres manglende rådighed.

Det skal samtidig sikres, at det henviste medlem har modtaget meddelelse om henvisningen efter samme regler som i anvisningssituationen. Arbejdsformidlingen kan i øvrigt – efterfølgende – foretage anvisninger til konkret arbejde som efter gældende regler.

- c. Skærpet arbejdskrav ved generhvervelse af dagpengeretten ved manglende rådighed udgår.

Endvidere afskaffes jobsøgningskemaerne.

12. Afskaffelse af tilskud til kompensation til arbejdsgivere for udgifter til arbejdsskadeforsikring

Med halv virkning i 1991 og med fuld virkning i de følgende år afskaffes tilskud til kompensation til arbejdsgivere for udgifter til arbejdsskadeforsikring.

Afskaffelsen af tilskuddet berører ikke arbejdsskadeforsikringslovgivningen i øvrigt.

13. Aftalens varighed

Parterne er enige om, at aftalen alene omfatter de områder, som er specificeret i ovenstående aftaletekst. Hvor ikke andet er anført, gælder aftalerne indtil udgangen af 1993.

På områder, som ikke er udtrykkeligt specificeret i aftaleteksten, står parterne frit.

Ekstra tilgangspladser

Der er indgået aftale om følgende ekstra tilgangspladser

	1990	1991	1992
<i>Fase 1</i>			
Samfundsvidenskabelige uddannelser	150	360	200
Handelsuddannelser	600	800	1.100
Humanistiske uddannelser	200	320	250
Sundhedsvidenskabelige uddannelser	0	20	20
Naturvidenskabelige uddannelser	50	400	330
Ingeniøruddannelser	0	0	0
Videregående teknikere	300	280	220
Datamatikere	100	100	100
Seminarieuddannelser	150	150	150
Pulje til garantikvotienter	900	–	–
HTX	200	–	–
I alt Fase 1	2.650	2.430	2.370
<i>Fase 2</i>			
<i>Ungdomsuddannelser:</i>			
Erhvervsuddannelser	–	1.500	1.500
Korte voksenforløb og voksenlærlinge	–	500	800
Særligt tilpassede forløb, industriarb.udd.	–	1.000	1.000
HHX	–	500	500
HTX	–	1.500	1.500
<i>Videregående uddannelser:</i>			
Markedsøkonomer	–	400	400
Videregående teknikere	–	600	600
Læreruddannelsen	–	180	380
Pædagoguddannelser	–	320	320
Humanistiske uddannelser	–	400	400
Samfundsvidenskabelige uddannelser	–	200	200
Naturvidenskabelige uddannelser	–	200	200
Sundhedsvidenskabelige udd. (læger)	–	50	50
Pladser i udlandet	–	–	300
Sygeplejersker	–	300	300
<i>Øvrige områder:</i>			
Søfartsuddannelser	–	75	470
I alt	2.650	10.155	11.290
Pladspulje til opfyldelse af garantikvotienter, tilsagn om fri adgang m.v.	–	?	–
Åben uddannelse*	–	(300)	(2.000)

* Antallet er skønnet. Den afsatte bevilling danner rammen for antallet af pladser.

Udgifterne i 1991 og 1992 ved de aftalte kapacitetsudvidelser udgør følgende:

Mio. kr.	1991	1992
<i>Fase 1</i>		
Videregående uddannelser	233	377
<i>Fase 2</i>		
<i>Ungdomsuddannelser:</i>		
Erhvervsuddannelser	106	138
Korte samt særligt tilpassede forløb (voksenlærl. + industriarb.)	37	93
Søfartsuddannelser (Industrimin.)	4	25
HHX	21	42
HTX	74	197
<i>Videregående uddannelser:</i>		
Markedsøkonomer	20	45
Videregående teknikere	64	116
Læreruddannelsen	4	15
Pædagoguddannelser	6	20
Humanistiske uddannelser	5	17
Samfundsvidenskabelige uddannelser	4	14
Naturvidenskabelige uddannelser	18	30
Sundhedsvidenskabelige udd. (læger)	2	5
Pladser i udlandet	0	4
Åben uddannelse	1	18
Cand. merc. overbygning	14	18
Pladspulje	79	—
Arbejdsmarkedsuddannelser	75	198
I alt	767	1.372

Bilag 2

17. maj 1991

Udgiftsmæssige konsekvenser af aktivering og dagpengeforslag m.v.

Mio. kr.	1991		1992	
	FL 91	Aftale	FL 91	Aftale
1. Ekstra uddannelsespladser				
a. Videregående uddannelser fase 1	233	233	377	377
b. Produkt.skoler fase 1	200	200	—	—*)
c. Friere adgang, erhvervsuddannelser inkl. søfartsuddannelser	275	110	362	163
d. Korte og særligt tilpassede EU-forløb . . .	37	37	93	93
e. Friere adgang, ungdomsuddannelser HHX og HTX	95	95	239	239
f. Friere adgang, videregående uddannelser	127	138	301	302
g. Pladspulje	—	79	—	—
h. Ekstrabevilling til AMU**)	—	75	—	198
Uddannelse i alt	967	967	1.372	1.372
2. Styrket beskæftigelsesindsats (L 15)				
a. Ungdomsydelsesordning	41	41	90	90
b. Skærpet indtægtskrav	÷ 50	÷ 50	÷ 90	÷ 90
c. Aktivering 21–24 år	—	—	180	—
3. Fremrykning af uddannelsesydelse (L 20) . .	÷ 15	÷ 15	÷ 20	÷ 20
4. Merbevilling til UTB	—	80	—	—
5. Arbejdsformidlingen (110 mio. kr. i alt 1991, 1992 og 1993)	—	10	—	50
6. Udvidelse af AMU m.v. gennem øget indtægtsfinansiering	—	—	—	—
AMU-godtgørelser i forbindelse med øget indtægtsfinansiering**)	53	25	104	50
I alt 1–6	996	1.058	1.636	1.452

*) I henhold til aftalen af 18. maj 1990 om ungdomsydelse vil der blive taget stiling til eventuelt behov for yderligere pladser i 1992 og finansiering heraf, jf. drøftelser om finansloven for 1992.

**) Den samlede merbevilling til arbejdsmarkedsuddannelserne bliver derfor 100 mio. kr. i 1991 og 248 mio. kr. i 1992, svarende til en aktivitetsudvidelse på henholdsvis 2.080 kursusuger i 1991 og 4.960 kursusuger i 1992.

Mio. kr.	1991		1992	
	FL 91	Aftale	FL 91	Aftale
7. Hjemsendelse (L 18)				
o. Kontingentnedsættelse	525	—	1.050	—
a. Udlig.fond & 5-dages-uge	÷ 775	—	÷ 1.550	—
b. 2. G-dag (fra 1993)	—	—	—	—
c. Overgangsordning	—	30	—	60
d. Beskæftigelseskrav	—	30	—	60
e. Klagesystem	—	4	—	7
f. Dokumentation	—	—	—	—
h. Modulopdelt dagpengegodtgørelse (2 sats)	—	—	—	—
8. Supplerende dagpenge	÷ 175	÷ 27	÷ 350	÷ 160
9. Skæve uger	—	30	—	60
10. Oplæringsperiode	÷ 150	÷ 75	÷ 300	÷ 300
11. Rådighedsregler				
a. Rimeligt arbejde	÷ 3	÷ 3	÷ 5	÷ 5
b. Henvisning/anvisning	÷ 8	÷ 5	÷ 10	÷ 10
c. Rådighedskrav ved generhvervelse	÷ 49	—	÷ 65	—
12. Bortfald af tilskud til arbejdsgivernes udgifter til arbejdsskadeforsikring	—	÷ 545	—	÷ 1.090
I alt 7–12	÷ 635	÷ 561	÷ 1.230	÷ 1.378
Total 1–12	361	497	406	74

Der ydes ikke DUT-kompensation til kommunerne i forbindelse med ændringerne på dagpengeområdet.

Der var på finansloven indregnet en fortrængningseffekt på 475 mio. kr. Den vurderes at ville være af samme størrelsesorden i aftalen.

Bilag 3

30. maj 1991

Disponering af puljemidler

1. Puljen på 75 mio. kr. i 1991 til arbejdsmarkedsuddannelser disponeres snarest ved aktstykke. Den endelige disponering sker efter indstilling fra Uddannelsesrådet.

Eventuelle merudgifter i 1991 på Undervisnings- og Forskningsministeriets område modregnes i 1992-puljen. Mindreforbrug af puljemidlerne i 1991 kan overføres til 1992.

2. Puljen på 198 mio. kr. vedrørende 1992 disponeres på følgende måde:

* Halvdelen af puljen (99 mio. kr.), der vedrører 1. halvår 1992, disponeres i efteråret 1991 til arbejdsmarkedsuddannelser efter indstilling fra Uddannelsesrådet.

* Den sidste halvdel af puljen disponeres senere, når der er skabt fornøden klarhed over ressourceforbruget i Undervisnings- og Forskningsministeriet.

3. Der udarbejdes snarest aktstykker om de øvrige aftalte beløb for 1991:

- 80 mio. kr. til UTB
- 10 mio. kr. til AF.

4. Med hensyn til Undervisnings- og Forskningsministeriets disponering over puljer m.v. er der enighed om:

- a) *Videregående uddannelser*

Undervisnings- og forskningsministeren kan på sædvanlig måde foretage omdisponeringer med henblik på opfyldning inden for den aftalte ressourceramme til videregående uddannelser. Af puljen afsættes midler til videregående uddannelser med garantikvotienter, hvor søgningen overstiger det udmeldte antal pladser.

- b) *Ungdomsuddannelser*

Undervisningsministeren kan på sædvanlig måde foretage omdisponeringer med henblik på opfyldning inden for den aftalte ressourceramme til ungdomsuddannelser. Der er afsat yderligere 500 pladser til HHX (inkl. 1-årig HHX) og 1.500 pladser til HTX til sikring af fri adgang for alle egnede. Puljemidlerne afsættes til sikring af fri adgang til erhvervsuddannelserne. Hvis der er behov for yderligere pladser ved HHX og HTX, kan midler fra puljen afsættes hertil efter aftale mellem forligspartierne.

- c) *Mer-/mindreforbrug i øvrigt*

Mer-/mindreforbrug i øvrigt i forbindelse med de aftalte pladser på Undervisnings- og Forskningsministeriets område drøftes mellem forligspartierne, når pladsfordelingen foreligger primo september 1991, herunder om eventuelt frie midler skal anvendes til yderligere uddannelsespladser på Undervisnings- og Forskningsministeriets område eller overføres til arbejdsmarkedsuddannelserne.

- d) *Kriterier for fordeling af uddannelsespladserne*

Parterne er enige om, at de ekstra uddannelsespladser fordeles på grundlag af de uddannelsessøgendes ønsker og deres beskæftigelsesmuligheder. Specielt vedrørende seminarieområdet er der enighed om følgende fordelingskriterier (bortset fra generel »overbooking«):

- Søgning
- Lokalekapacitet
- Lærerkapacitet
- Geografisk balance.